

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

מתוך

כרך מב, תשנ"א

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

מתשובות המזכירות המדעית

לצומת לבכם!

• **שאלה:** בפי העם המלה **צומת** (דרכים) משמשת בערבוביה. לפעמים מינה זכר: **צומת ראשון**, **צומת יקיר**; ולפעמים מינה נקבה: **צומת רעננה**, **צומת סגולה**. מה נכון?

תשובה: מינה של המלה **צומת** – זכר (האות תי"ו שבסופה היא חלק מן השורש ולא סופית הנקבה). ולכן אין לומר **צומת רעננה** או **צומת סגולה**, אלא **צומת רענן**, **צומת סגול**.

לבסומי עד דלא ידע

• **שאלה:** איך מכנים בעברית את התחושה הלא-נעימה (כאב-ראש, קהות חושים או בחילה), הבאה בעקבות שתייה מרובה של אלכוהול? (תחושה זו קרויה באנגלית hang-over).

תשובה: **אֶסְרוּ-י"ש** או **הסרת לוט**.

שם טוב

• **שאלה:** שמי **פאול מיטלמן**. כאזרח במדינה עברית אני מוצא לנחוצ להחליף את שמי לשם עברי. אני מקפיד מאוד על דקדוק הלשון, ורצוי שהשם ישקף עובדה זו.

תשובה: אני מוקיר את דבקותך בדקדוק, ואני מציע לך תמורת השם **פאול מיטלמן**: **בינוני פֶּעוּל**.

• **שאלה:** שמי **הָאן**, שפירושו תרנגול. אודה לכם אם תציעו לי שם עברי מן המקורות שיהיה קשור במשמעות שמי או בצלילו.

תשובה: אני מציע לך, לפי המשאלות שהבעת, את השם: **בר־כפרה**.

• **שאלה:** מאחר שאני עומד לצאת בשליחות לחו"ל, ומשרד החוץ מחייב אותי לשנות את שמי **שווארץ** לשם עברי, אני מבקש שתציעו לי שם עברי שיהיה בו כדי לשמור פחות או יותר על שמי הלועזי, כמו שעשיתם עם **פרי־מן** (**פרימן**), **שיר־מן** (**שירמן**) וכדומה.

תשובה: יש בדקדוק העברי שלושה שמות לוואי לשווא: שווא נע, שווא נח ושווא מרחף. במתכונת זו אני מציע לך, שתיקרא **בישראל שווא רץ**.

[ההצעות לתרגום השמות הם דבריו המחוכמים של מאיר מדן עליו השלום.]